

Για Άμεση Δημοσίευση

Ελλάδα: Να μετακινηθούν οι Αιτούντες Άσυλο και οι Μετανάστες σε Ασφαλή Τοποθεσία

Ανάγκη άμεσης αποσυμφόρησης των Χότσποτ για την αντιμετώπιση του COVID-19

(Αθήνα, 24 Μαρτίου 2020) – Η κυβέρνηση της Ελλάδας οφείλει άμεσα να προχωρήσει στην αποσυμφόρηση των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) για τους αιτούντες άσυλο και μετανάστες ώστε να αποφευχθεί μία κρίση δημόσιας υγείας εν μέσω πανδημίας κορωνοϊού, ανακοίνωσαν σήμερα 20 οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ανθρωπιστικής βοήθειας.

Χιλιάδες άτομα, συμπεριλαμβανομένων ηλικιωμένων, πασχόντων από χρόνιες παθήσεις, παιδιών – συμπεριλαμβανομένων επίσης νεότερων και ασυνόδευτων παιδιών, εγκύων γυναικών, νέων μητέρων και ατόμων με αναπηρία, είναι παγιδευμένα υπό άθλιες συνθήκες επικίνδυνου συνωστισμού στα νησιά εν μέσω πανδημίας COVID-19. Το να εξαναγκάζονται οι αιτούντες άσυλο να παραμένουν υπό συνθήκες που παραβιάζουν τα δικαιώματά τους και είναι επιζήμιες για την ευημερία, την υγεία και την αξιοπρέπειά τους, είναι αδικαιολόγητο, δήλωσαν οι οργανώσεις.

Η διεθνής νομοθεσία ανθρωπίνων δικαιωμάτων απαιτεί να αντιμετωπίζονται οι ανάγκες υγείας των αιτούντων άσυλο και μεταναστών και, στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19, οποιοδήποτε περιορισμοί σε δικαιώματα για λόγους δημόσιας υγείας ή εθνικής έκτακτης ανάγκης απαιτείται να είναι [σύννομοι, απαραίτητοι και σύμφωνοι με το μέτρο της αναλογικότητας](#), καθώς και [να μην εμπεριέχουν διακρίσεις](#).

Στις 17 Μαρτίου 2020 η ελληνική κυβέρνηση [ανακοίνωσε μέτρα](#) για την πρόληψη της επιδημικής εξάπλωσης του κορωνοϊού σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) στα νησιά - στα λεγόμενα χότσποτ - που ουσιαστικά οδηγούν σε καθολική απαγόρευση κυκλοφορίας (lockdown) στους καταυλισμούς, παγιδεύοντας χιλιάδες αιτούντες άσυλο και μετανάστες. Τα μέτρα περιλαμβάνουν την παύση όλων των ειδικών δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων στους καταυλισμούς, συμπεριλαμβανομένων των άτυπων σχολείων, ενώ δεν θα επιτρέπονται επισκέπτες, συμπεριλαμβανομένων μελών των οργανώσεων ανθρωπιστικής βοήθειας και φορέων παροχής ζωτικών υπηρεσιών, στα ΚΥΤ επί τουλάχιστον δύο εβδομάδες, ανακοίνωσε το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Μέσω αυστηρών ελέγχων οι διαμένοντες στον καταυλισμό θα παρεμποδίζονται από μετακινήσεις εκτός των εγκαταστάσεων – ακόμα και για την εξασφάλιση προμηθειών – αλλά και από την κυκλοφορία τους εντός των καταυλισμών εφόσον δεν συντρέχει σοβαρός λόγος.

Στις 22 Μαρτίου ο Έλληνας [πρωθυπουργός ανακοίνωσε καθολική απαγόρευση κυκλοφορίας](#) (lockdown) σε ολόκληρη την επικράτεια, απαγορεύοντας «όλες τις μη αναγκαίες μετακινήσεις πολιτών».

Στις 22 Μαρτίου ο [πληθυσμός των ΚΥΤ](#) στη Λέσβο, τη Χίο, τη Σάμο, την Κω και τη Λέρο ξεπερνούσε την δυναμικότητα των κέντρων κατά 31.400, καθώς 37.424 άτομα διαμένουν σε εγκαταστάσεις συνολικής δυναμικότητας 6.095 ατόμων. Οι συνθήκες στα κέντρα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως κατάλληλες για αξιοπρεπή, ανθρώπινη διαβίωση, είπαν οι οργανώσεις. Η εξαιρετικά περιορισμένη πρόσβαση σε τρεχούμενο νερό, τουαλέτες και ντουζιέρες, καθώς και η πολύωρη αναμονή σε ουρές για τη διανομή τροφίμων και η ανεπάρκεια ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού καθιστούν αδύνατη τη συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες οδηγίες για την προστασία από τον κορωνοϊό, θέτοντας τους ανθρώπους σε σημαντικά αυξημένο κίνδυνο εν όψει της αυξανόμενης απειλής ευρείας μετάδοσης του COVID-19.

Η ελληνική κυβέρνηση οφείλει να υιοθετήσει μέτρα για να παρεμποδίσει την εξάπλωση και να ετοιμάσει ένα σχέδιο ανταπόκρισης προς άμεση εφαρμογή μόλις ανιχνευτεί το πρώτο κρούσμα COVID-19 σε κέντρο υποδοχής. Σε περίπτωση εξάπλωσης, μία καραντίνα θα παγίδευε δεκάδες χιλιάδες υγιή άτομα μαζί με άτομα μολυσμένα από τον COVID-19 σε συνωστισμένους καταυλισμούς, γεγονός που σε συνδυασμό με την παντελή έλλειψη επαρκούς και κατάλληλης ιατρικής ετοιμότητας και ανταπόκρισης, θα οδηγούσε μετά βεβαιότητας σε πολλούς θανάτους οι οποίοι θα μπορούσαν να έχουν αποτραπεί, δήλωσαν οι οργανώσεις.

Η κυβέρνηση της Ελλάδας οφείλει να λάβει τα μέτρα που περιγράφονται παρακάτω, τα οποία θα μειώσουν τον κίνδυνο λοιμώξεων από COVID-19 στους πληθυσμούς που διαβιώνουν στα κέντρα και γενικά θα βοηθήσουν στην προστασία της δημόσιας υγείας:

- Να μετακινηθούν τα άτομα εκτός κέντρων υποδοχής σε κατάλληλα κέντρα μικρότερης κλίμακας στην ηπειρωτική χώρα, όπως ξενοδοχεία και διαμερίσματα, λαμβάνοντας όλες τις απαραίτητες προφυλάξεις για την ασφαλή μετακίνηση. Αυτό θα επιτρέψει στην κυβέρνηση να εφαρμόσει τις κατευθυντήριες οδηγίες κατά της εξάπλωσης του κορωνοϊού. Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στους ηλικιωμένους, σε άτομα με χρόνιες ασθένειες και με σοβαρές υποκείμενες παθήσεις, σε άτομα με αναπηρία, εγκύους, νέες μητέρες και τα παιδιά τους και παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων. Οι χώροι στέγασης για τα άτομα με αναπηρίες οφείλουν να είναι εύλογα προσαρμοσμένοι, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τις ατομικές ανάγκες. Πρέπει άμεσα να δημιουργηθούν κατάλληλοι ξενώνες για ασυνόδευτα παιδιά.
- Να υιοθετηθούν ειδικά μέτρα για την εγγύηση της καθολικής και της δωρεάν απρόσκοπτης πρόσβασης στο δημόσιο σύστημα υγείας για αιτούντες άσυλο, πρόσφυγες και μετανάστες χωρίς διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων και της θεραπείας για τον COVID-19. Αυτές οι ομάδες οφείλουν να έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε προληπτικά μέτρα τεθούν σε εφαρμογή στην Ελλάδα ως ανταπόκριση στον COVID-19, όπως έχουν όλοι οι άνθρωποι στην υπόλοιπη Ελλάδα. Οι αιτούντες άσυλο πρέπει να λάβουν χωρίς καθυστέρηση τον Προσωρινό Αριθμό Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (ΠΑΑΥΠΑ), όπως ορίζεται από την ΚΥΑ 717.2020.
- Να παρασχεθούν στα κέντρα υποδοχής επαρκή προϊόντα προσωπικής καθαριότητας και υγιεινής και να διασφαλιστεί το τρεχούμενο νερό προκειμένου οι διαμένοντες να είναι σε θέση να ακολουθούν τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΕΟΔΥ και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) αναφορικά με την προστασία από τον ιό COVID-19. Να

διασφαλιστεί η τακτική απολύμανση στους κοινόχρηστους χώρους, τα λουτρά και τις τουαλέτες, καθώς και η έγκαιρη συλλογή και διακομιδή των απορριμμάτων.

- Να παρασχεθούν πληροφορίες σε όλους τους διαμένοντες στα κέντρα κράτησης αναφορικά (α) με την πρόληψη του COVID-19 και (β) με το τι πρέπει να κάνουν και πώς να ζητήσουν βοήθεια εάν παρουσιάσουν συμπτώματα COVID-19, σε ευρύ φάσμα γλωσσών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούνται λιγότερο. Σε άτομα με αναπηρία οι πληροφορίες θα πρέπει να δοθούν σε εύληπτη μορφή, όπως νοηματική γλώσσα, υπότιτλοι, κείμενα και ευανάγνωστα μηνύματα. Να διασφαλιστεί η δυνατότητα εφαρμογής μέτρων ανταπόκρισης, όπως χώροι αυτο-απομόνωσης και καραντίνας και ύπαρξη ιατρικού προσωπικού με κατάλληλη κατάρτιση και προστατευτικό εξοπλισμό.
- Να αντιμετωπιστούν επειγόντως η κατάσταση και οι ειδικές ανάγκες των ατόμων που διαμένουν στους άτυπους καταυλισμούς δίπλα στα ΚΥΤ, εφόσον οι ομάδες αυτές μπορεί να αντιμετωπίσουν πρόσθετες προκλήσεις λόγω της ανεπαρκούς πρόσβασης σε νερό και προσωπική καθαριότητα, σε προϊόντα υγιεινής και σε αποκομιδή απορριμμάτων.
- Να διασφαλιστεί, μέχρι την αποσυμφόρηση των κέντρων υποδοχής, ότι υπάρχει επαρκής αριθμός ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, καθώς και υπηρεσιών υποστήριξης ψυχικής υγείας. Όπου δυνατόν, αυτές οι υπηρεσίες θα μπορούσαν να παρέχονται από απόσταση.

Δηλώσεις μελών εμπλεκόμενων ομάδων:

«Ο περιορισμός χιλιάδων γυναικών, ανδρών και παιδιών σε υπερβολικά υπερπληθείς καταυλισμούς, όπου οι συνθήκες διαβίωσης είναι απαράδεκτες, καθιστά αδύνατη την απομόνωση ατόμων που εκτίθενται στον COVID-19 ή την συμμόρφωση με τα ελάχιστα μέτρα πρόληψης και προστασίας, ακόμα και του πλυσίματος χεριών και της κοινωνικής αποστασιοποίησης», δήλωσε η Ένα Cossé, ερευνήτρια της Human Rights Watch, υπεύθυνη για την Ελλάδα. «Η ελληνική κυβέρνηση οφείλει επειγόντως να μετακινήσει άτομα στην ηπειρωτική χώρα».

«Η κυβέρνηση πρέπει να λάβει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι προστατεύονται οι χιλιάδες αιτούντες άσυλο και μετανάστες που διαμένουν σε κλειστοφοβικά υπερπλήρη ΚΥΤ», είπε ο Βασίλης Κερασιώτης, διευθυντής χώρας της HIAS Ελλάδος. «Πρέπει να μετεγκατασταθούν σε κενά ξενοδοχεία και διαμερίσματα όπου είναι εφικτή η κοινωνική αποστασιοποίηση. Σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς, δεν πρέπει να εγκαταλείψουμε κανέναν. Δεν είναι μόνο ηθικά ορθό αλλά και συνετό – δεδομένου ότι οι τύχες των αιτούντων άσυλο και των ντόπιων είναι άρρηκτα συνδεδεμένες εν όψει της πανδημίας».

«Οι αιτούντες άσυλο και μετανάστες που διαμένουν σε ΚΥΤ οφείλουν να έχουν ισότιμη πρόσβαση σε προστασία και ιατρική βοήθεια με τον υπόλοιπο ελληνικό πληθυσμό», είπε η Δήμητρα Καλογεροπούλου, επικεφαλής της IRC Ελλάδος. «Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος αναχαίτισης της εξάπλωσης του COVID-19 είναι διασφαλίζοντας ότι όλοι μπορούν να λάβουν

ουσιαστικά μέτρα για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένης της επαρκούς πρόσβασης σε προσωπική καθαριότητα, επιπλέον χώρο και υγειονομική περίθαλψη).

«Δεδομένων των υφιστάμενων συνθηκών στα χότσποτ, ο περιορισμός οποιασδήποτε επιδημικής εξάπλωσης θα ήταν αδύνατος και μπορεί δυνητικά να θέσει σε κίνδυνο χιλιάδες ζωές», είπε η Αντιγόνη Λυμπεράκη, γενική διευθύντρια της SolidarityNow. «Υπάρχει ένα παράθυρο ευκαιρίας για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος όσο η κατάσταση είναι ακόμα διαχειρίσιμη, αλλά φοβόμαστε ότι το παράθυρο αυτό κλείνει με γρήγορους ρυθμούς».

«Όταν ο ιός χτυπήσει τους συνωστισμένους καταυλισμούς στην Ελλάδα, οι συνέπειες θα είναι καταστροφικές», είπε η Φωτεινή Κοκκινάκη από την HumanRights360. «Θα είναι ένας εφιάλτης μέσα στον υφιστάμενο εφιάλτη αφού το σύστημα δημόσιας υγείας έχει καταρρεύσει κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών οικονομικής ύφεσης. Πρέπει να δράσουμε τώρα προτού να είναι αργά».

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε:

Στην Αθήνα για την Human Rights Watch, με την Eva Cossé (ελληνικά, γαλλικά, αγγλικά): +30-693-47-90-865 ή +1-718-406-3160 (κινητό) ή cossee@hrw.org. Twitter: @Eva_Cosse

Στην Αθήνα για την HIAS Ελλάδας, με την Levani Talakhadze (ελληνικά, αγγλικά): +30 699-43-20-730, Levani.Talakhadze@Hias.org

Στην Αθήνα, για την Action Aid Hellas με την Σίσσυ Γκουρνέλου (ελληνικά, αγγλικά, ισπανικά): +30 -693-71-61-028, Sissy.Gkournelou@actionaid.org

Στην Αθήνα για τη Διεθνή Αμνηστία, Ειρήνη Γαϊτάνου (ελληνικά, αγγλικά): +30-697-23-91-300 ή campaigns@amnesty.org.gr

Στην Αθήνα για τη Defence for Children International Ελλάδα, με την Ναντίνα Τσέκερη (ελληνικά, αγγλικά): +30 211-4136664, +30-690 470 8385 (κινητό)

orinfo@defenceforchildren.gr

Στην Αθήνα για το Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων, με τον Γιώργο Στεφανόπουλο (ελληνικά, αγγλικά, ισπανικά): +30-693-43-00-253 ή advocacy@refugees.gr

Στην Αθήνα για την Help Refugees / Choose Love, με τον Nick van der Steenhoven (αγγλικά, ολλανδικά): +30-694-42-77-748 ή nick@helprefugees.org. Twitter/Instagram: @chooselove

Στην Αθήνα, για την HumanRights360 με την Φωτεινή Κοκκινάκη (ελληνικά, αγγλικά, ισπανικά), κινητό: +30 6970280150 email: fotini.kokkinaki@humarights360.org, Twitter: [f_kokkinaki](https://twitter.com/f_kokkinaki)

Στην Αθήνα για την International Rescue Committee, με την Δήμητρα Καλογεροπούλου (ελληνικά, αγγλικά), μέσω της Nancy Dent +44 7946139182 ή nancy.dent@rescue-uk.org

Στην Αθήνα για την JRS Ελλάδας, με την Αναστασία Μιχαλάτου (ελληνικά, αγγλικά): +30 2108237835(σταθερό γραφείου) ή +30 6979427550 (κινητό), ή anastasia.michalato@jrs.net

Στην Αθήνα για το Legal Centre Lesvos, με την Νατάσσα Νταϊλιάνη (ελληνικά, αγγλικά, γερμανικά): +30-694-42-51-704 ή natasha@legalcentrelesvos.org

Στην Αθήνα για την MdM-Ελλάδας, Έλλη Ξένου (ελληνικά, αγγλικά): +30-6946-142103 (κινητό) ή advocacy@mdmgreece.gr

Στην Αθήνα για το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού, με τον Πελοπίδα Νικολόπουλο (ελληνικά, αγγλικά): +30-2108846590 ή p.nikolopoulos@ddp.gr

Στην Αθήνα για την Praksis, Χρυσούλα Πατσού (ελληνικά, αγγλικά): ch.patsou@praksis.gr, +30-694-771-9678

Στην Αθήνα για την Refugee Legal Support, με την Lucy Alper (English): +30-694-066-2583 ή coordinator@refugeelegalsupport.org. Twitter: @RLSAthens

Στο Λονδίνο για τη Refugee Rights Europe, με τη Marta Welander (αγγλικά, γαλλικά): +447880230979 ή marta.welander@refugee-rights.eu. Twitter: @Refugee_RE

Refugee Support Aegean

Στη Χίο για τη Refugee Support Aegean, με την Νατάσα Στραχίνη, (ελληνικά, αγγλικά): +30-693-67-68-175 (κινητό), ή n.strachini@rsaegean.org

Στην Αθήνα για την Solidarity Now, με τη Βάλια Σαββίδου, (ελληνικά και αγγλικά) valias@solidaritynow.org ή τηλ. +30 6970 417260 (κινητό)

Στην Αθήνα για την Terre des hommes Hellas, με την Μελίνα Σπαθάρη (ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά): +30 6972070223 (κινητό) ή melina.spathari@tdh.ch. Twitter: @tdh_greece

Οργανώσεις που Υπογράφουν το Δελτίο Τύπου:

Action Aid Hellas

Διεθνής Αμνηστία

ΑΡΣΙΣ – Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων

Defence for Children International Ελλάδα

ELIX NGO

Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων

Help Refugees / Choose Love

HIAS Ελλάδος

HumanRights360

Human Rights Watch

International Rescue Committee

JRS Ελλάδα

Legal Centre Lesbos

Γιατροί του Κόσμου - Ελλάδα (Mdm – Ελλάδα)

Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Praksis

Refugee Legal Support

Refugee Rights Europe

Refugee Support Aegean

Solidarity Now

Terre des hommes Hellas